

Podhradčan

03 / 2019

OBČASNÍK PRE OBČANOV MESTA SPIŠSKÉ PODHRADIE

Slávnostná akadémia
oceňovania žiakov **4**

Od zrna
ku chlebu **6**

Open air
koncert ZUŠ **12**

770
29.-30. jún 2019

47 spišské folklórne slávnosti
Spišský salaš
Spišské Podhradie

komplexný zrak

Voľná vstupenka
PRE 2 OSOBY NA 1 DEŇ PODĽA VÁŠHO VÝBERU

29.-30. jún 2019

Spišské osvetové stredisko Spišská Nová Ves,
Mesto Spišské Podhradie a Spišský salaš

ODSTRIHNITE A ODOVZDAJTE PRI VSTUPE

29.-30.
jún
2019

47 spišské folklórne slávnosti

Spišský salaš
Spišské Podhradie

Spišské osvetové stredisko
Košického samosprávneho kraja
Mesto Spišské Podhradie.
Vás pozývajú na

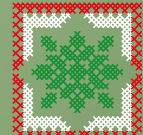
Podujatie z verejných zdrojov podporil

U. fond na podporu umenia

Podujatie sa koná pod záštitou predsedov
Košického samosprávneho kraja
Rastislava Trnku
a Prešovského samosprávneho kraja
Milana Majerského

Honvéd

Budapešť, Maďarsko
sólisti štátneho profesionálneho súboru

Folklórny súbor

Železiar

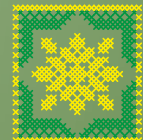
Košice

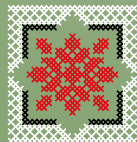
Fotografické
výstavy

Balkansambel

Žilina koncert hudobného zoskupenia

Program folklórnych regiónov
Trenčianska a Myjavská

Jarmok
remesiel

Naši najlepší zo Spiša

Gastronomické
ochutnávky

Divadlo z domčeka,
Hriňová

Aktivity pre deti

Vstupné:
Dospelý 5€/deň
Dieťa do 6 rokov vstup voľný
Žiak a študent vo veku 6-19 rokov 2€/deň,
akceptujeme kultúrne poukazy
Dôchodca 2€/deň

Odborný a organizačný garant:
Spišské osvetové stredisko Spišská Nová Ves
Partner: Mesto Spišské Podhradie a Spišský salaš

Mediálni partneri:

Úspešné a schválené projekty

Mesto získalo ďalšiu finančnú pomoc do Spišského Podhradia.

1. Kultúrno-duchovný turizmus miest Spišské Podhradie a Głogów Małopolski

V apríli tohto roku sme začali so stavebnými prácami na spoločnom projekte, ktorý realizujeme spoločne s Biskupským úradom na Spišskej Kapitule a družobným mestom Głogów Małopolski.

Celý zámer je orientovaný na Ochranu a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia, špecifický cieľ Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia kultúrneho a prírodného dedičstva návštevníkmi a obyvateľmi.

Výška celkových výdavkov je 1 344 455,60 €. Výška celkových výdavkov pre mesto je 372 624,62 €

Zámerom projektu je podpora cestovného ruchu v našom regióne a **zviditeľnenie priestoru Spišského Jeruzalema** (Pažice, Sivej Brady, Spišskej Kapitule) a zároveň dobudovanie infraštruktúry – turistických chodníkov, opravy národných kultúrnych pamiatok a vybudovanie parkoviska nad Spišskou Kapitulou.

Aktivity projektu je možné rozdeliť do 3 okruhov, ktoré spolu tvoria jeden komplexný celok.

Mesto vybuduje veľké záchytné parkovisko nad Spišskou Kapitulou.

Parkovisko s kapacitou 80 osobných automobilov a 6 autobusov s prepojením na Spišskú Kapitolu, Spišský Jeruzalem a Biskupskú záhradu.

V rámci **obnovy kultúrnych pamiatok** je v Sp. Podhradí naplánovaná **revitalizácia národnej kultúrnej pamiatky Biskupskej záhrady**, ktorá je súčasťou mestskej pamiatkovej rezervácie, za účelom realizácie kultúrno-duchovných podujatí a spoločných cezhraničných aktivít medzi partnermi práve na tomto mieste.

Obnova kultúrnych pamiatok v meste je taktiež spojená s odbornými prácami na dvoch pamiatkach Spišského Jeruzalema - Kaplnky sv. Františka Xaverského a Kaplnky sv. Rozálie.

Dodávateľom stavebných prác pre výstavbu parkoviska je firma Strabag s.r.o, Mlynské Nivy 61/A - oblasť Východ. **Celková cena prác – 297 950,52 €.**

Dodávateľom stavebných prác pre revitalizáciu biskupských záhrad a reštaurovanie kaplniek je firma Sates, a. s. Slovenských partizánov 1423/1, Považská Bystrica.

Celková cena prác 578 001,75 €. Stavebný dozor Ing. Ivan Fejedelem Doba realizácie: 04/2019 - 11/2019

Vyvrcholením tohto spoločného projektu budú **dva koncerty Základných umeleckých škôl z Glogowa Mlp. a zo Spišského Podhradia, dva duchovné koncerty našich speváckych zborov zo Spišského Podhradia, zo Spišskej Kapitule a Glogowa Mlp. a 2 maliarske plenery umelcov z Poľska, Slovenska a iných krajín.** Tieto kultúrne podujatia sa budú konať v revitalizovaných priestoroch biskupských záhrad.

2. Obnovu povrchov na multifunkčnom ihrisku na Školskej ulici

Mesto Spišské Podhradie získalo z Programu rozvoja športu na rok 2019 z Úradu predsedu vlády SR

finančnú pomoc na obnovu povrchov na multifunkčnom ihrisku na Školskej ulici. Výška dotácie - 10 000,00 €.

Celkové náklady na rekonštrukciu - 16 000,00 €.

3. osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky o meste

Mesto Spišské Podhradie získalo z Výzvy predsedu Prešovského samosprávneho kraja finančnú pomoc na realizáciu osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky o meste Spišské Podhradie. Táto slávnosť sa bude konať 30. 8. 2019 – 1. 9. 2019 v Spišskom Podhradí.

Výška dotácie – 3 000,00 €.

Vážený Podhradčania, chcem sa vám všetkým poďakovať za ústretovosť a podporu. Chcem poďakovať poslancom mestského zastupiteľstva, kolegom na úrade za veľmi dobrú

spoluprácu, pochopenie a trpezlivosť. Chcem poďakovať všetkým čo pomáhajú a spolupracujú s mestom, čo nám držia palce a čo sa za nás modlia a vyprosujú milosť.

MVDr. Michal Kapusta, primátor mesta

Slávnostná akadémia oceňovania žiakov pri príležitosti ukončenia školského roku 2018/2019

Koniec školského roka je každý rok jedinečný a výnimočný najmä pre končiace ročníky vo všetkých školských zariadeniach. Ako každoročne, tak aj v tomto roku sa pred letnými prázdninami uskutočnilo oceňovanie najlepších žiakov zo škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišské Podhradie, ktorí dosiahli vynikajúce vzdelávacie výsledky alebo boli mimoriadne úspešní v športe či iných mimoškolských aktivitách, a tak sa pričínili o reprezentáciu školy, mesta, kraja, či Slovenskej republiky.

Počas slávnostného programu sa prihovoril primátor mesta MVDr. Michal Kapusta a po-

dakoval všetkým pedagógom, riaditeľom škôl za ich prácu, pretože práve vďaka nim rastie naša budúcnosť, rodičom, pretože umožňujú a podporujú svoje ratolesti v rozvoji svojho nadania až natoľko, že nereprezentujú len samých seba, ale robia dobré meno škole, mestu, regiónu či Slovenskej republike. Oceneným žiakom poprial veľa úspechov v ďalšom štúdiu.

Slávnostná akadémia oceňovania žiakov sa konala dňa 13. 6. 2019 v kine Slovan v Spišskom Podhradí spolu s absolventským koncertom základnej umeleckej školy. Za prácu počas celého obdobia na škole, za výnimočné výsledky

a reprezentáciu škôl, mesta, regiónu si vyslúžilo 11 žiakov ocenenie v podobe čestného uznania. Títo úspešní žiaci boli obdarovaní aj darčekom v podobe knihy a kvetu, ktoré si prezvali z rúk primátora mesta Spišské Podhradie MVDr. Mi-

chala Kapustu. Po ukončení slávnostného odovzdávania ocenení, pokračoval absolventský koncert žiakov zo základnej umeleckej školy v Spišskom Podhradí.

Mgr. Michaela Nováková

Ocenení žiaci:

1. Anna Vašková	ZŠ Palešovo námestie 9
2. Ema Olejová	ZŠ, Školská 3
3. Simona Dravecká	ZŠ, Školská 3
4. Sebastián Balčák	ZŠ, Školská 3
5. Adam Bašista	ZŠ, Školská 3, ZUŠ – tanečný odbor
6. Tomáš Kešelák	ZUŠ – tanečný odbor
7. Radoslava Grivalská	ZUŠ – tanečný odbor
8. Karin Kellnerová	ZUŠ – tanečný odbor
9. Miriama Mačáková	ZUŠ – tanečný odbor
10. Nina Morongová	ZUŠ – tanečný odbor
11. Viktória Grivalská	ZUŠ – tanečný odbor

Zrušiť či nezrušiť striedanie letného a zimného času?

Pred niekoľkými dňami sme opäť posúvali ručičky našich hodínok.

Vo väčšine členských štátov Únie je letný čas dlhoročnou tradíciou, ktorá siaha až do obdobia prvej a druhej svetovej vojny, respektíve do obdobia ropnej krízy v sedemdesiatych rokoch. Vtedy bolo hlavným účelom letného času šetriť energiu, nazývali ho aj čas „šetriaci denné svetlo“ (angl. daylight saving time).

Dôvodov však bolo viac, napríklad cestná bezpečnosť, viac príležitostí na oddych vďaka dlhším večerom alebo zosúladienie so susednými štátmi či hlavnými obchodnými partnermi. **Viac ako 80 percent respondentov v celoeurópskom online prieskume potvrdilo, že sa im už v marci a októbri nechce posúvať hodinky.** Aký čas si nakoniec jednotlivé krajiny Únie ponechajú, rozhodnú miestne vlády. Online prieskum Európskej únie dospel k záveru, že veľká väčšina občanov bloku je proti prechodom medzi letným a zimným časom. Všetko teraz nasvedčuje

tomu, že Európska únia striedanie času zruší už čoskoro. Zákonodarcami tohto návrhu sú však Európsky parlament a Rada ministrov (ministri dopravy, prípadne ministri práce). **Európska komisia pripomína, že v diskusii nejde o zjednotenie časových pásiem v Únii a že prípadné rozhodnutie o tom, či si krajina ponechá letný alebo zimný čas, ostane na každom členskom štáte.**

Zaujímavosti o zmene času:

- Myšlienku striedania letného a zimného času koncipoval zrejme Američan Benjamin Franklin v 18. storočí, aby sa ušetrilo na sviečkach.
- **1916** – prvýkrát bol na území Slovenska (vtedy Rakúsko-Uhorska) zavedený letný čas.
- **1979** – zmena na letný čas schválená a kontinuálne trvá doteraz.
- **1999** – prvýkrát sa končil letný čas v októbri, dovtedy to bolo v septembri.

- **2011** – pôvodne dovtedy naplánovala EÚ koniec letného času, potom sa však plán zmien predĺžil na ďalších 5 rokov.

Za zrušenie striedania letného a zimného času, teda za jednotný čas, „bojujú“ hlavne Fínsko, Estónsko, Litva, Lotyšsko. Slovenská republika žiaden názor na Rade ministrov zatiaľ nevyjadrila, zimný čas vraj odporučilo len naše ministerstvo zdravotníctva.

Osobne ma prekvapili mediálne reklamy a postoj našich poslancov v Európskej únii za prijatie zimného, hoci stredo európskeho, času pre Slovensko. Či bude pre náš Prešovský kraj, najvýchodnejší región Európskej únie, vyhovujúce v lete denné svetlo od 03.00 hod. do 20.00 hod. výhodné, odpoveď hľadajme spoločne...

Mgr. Miloslav Repaský,
člen komisie NAT v Bruseli

Prenájom reklamnej plochy v občasníku Podhradčan:

Plnofarebná plocha na obálke (druhá, predposledná a posledná strana):

A4 formát (celá strana): 75 €/1 vydanie*

A5 formát (pol strana): 40 €/1 vydanie*

A6 formát (štvrt' strana): 20 €/1 vydanie*

Chcete niečo predať príp. kúpiť? Ponúkate nejaké služby? Chcete niečo prenajať? Ponuka riadkovej inzercie je pre práve vás!

Drobná riadková inzercia:

Občianska inzercia s max. počtom slov 25: **1 €***

Podnikateľská, resp. občianska s ponukou služieb s max. počtom slov 25: **5 €***

Grafické návrhy musia byť doručené redakcií vo finálnej verzii vo formáte pdf (tlačová kvalita, 300 dpi, cmyk) na USB nosiči alebo mailom: podhradcan@spisskepodhradie.sk.

V prípade, že nemáte hotovú grafiku, vieme vám aj s tým pomôcť.

Uzávierka najbližšieho vydania je 8. 8. 2019

Kontaktujte nás:

podhradcan@spisskepodhradie.sk

Táňa Keleová-Vasilková: **RODINNÉ KLBKO**

V každej rodine to vrie... láskou, ale aj situáciami, ktoré prináša sám život. Rodina je ako klbko. Klbko zviazané láskou, zväčšujúce sa s pribúdajúcimi spoločnými rokmi, prežitými udalosťami, skrývajúce malé či väčšie tajomstvá, bolesti a prehry. Rovnako to platí pre rodinu Sáry a Vlada. Ich klbko je veľké, pretože majú štyri dospelé deti a večne sa u nich čosi deje. No čo ak sa klbko naruší? Čo potom?

Lucia Sasková: **ROZPOLTENÁ**

Dve mladé ženy, dva životy, dva osudy. Spája ich spoločný lekár a psychiatrická klinika, napriek tomu sa nikdy nestretnú. Nie, toto nie je hádanka, toto je znepokojivý príbeh, pri ktorom vám zo sily narušenej ľudskej psychiky budú naskakovať zimomriavky. Aký je život s halucináciami alebo masívnymi výpadkami pamäti?

Francine Riversová: **DIELO MAJSTRA**

Tento úchvatný román je o hľadaní, starých jazvách, o láske aj odpúšťaní. Roman Velasco, uznávaný losangeleský výtvarník, má všetko, čo si muž môže želať – peniaze, ženy, slávu. Grace Moorová, jeho nová osobná asistentka, však tuší, že v skutočnosti je všetko inak a jej šéf nežije šťastný život. V prázdnych izbách jeho obrovského domu s úchvatným výhľadom sa rozlieha iba ozvena.

C. W. Gortner: **ROMANOVSKÁ CÁROVNÁ**

Sotva devätnásťročná dánska princezná Minny vie, že musí opustiť rodinu a uzavrieť kráľovský zväzok. Osud ju zaveje do Ruska, vydá sa za romanovovského dediča trónu Alexandra a neskôr sa stane cárovnou. Keď odpor voči Alexandrovej vláde zasiahne samotné srdce jej rodiny a cár sa rozhodne zničiť svojich oponentov, Minny, teraz už Mária, musí vykročiť po nebezpečnej ceste kompromisov.

Tešíme sa na Vašu návštevu.

Od zrna ku chlebu

Tri základne životné potreby – potrava, bývanie a odievanie sprevádzajú ľudstvo od jeho vzniku.

K existencii človeka i celého národa je nevyhnutná pravidelná konzumácia jedál. Poľnohospodárstvo bolo dôležitým zamestnaním obyvateľov nášho regiónu. Z pestovaných plodín mali dôležité zastúpenie obilniny, ktorých spracovanie sa nezaobišlo bez mechanických a neskôr strojových zariadení – mlynov. Vedľajšie produkty pri mletí sa zužitkovali pri krmení hospodárskych zvierat.

Predchodcami mlynov boli tzv. žarnovy tvorené spodným statickým kameňom, na ktorom sa ručne otáčal horný behúň a tak sa v pote tváre rozmiel'alo zrno na každodenný chlieb. Až dobyvačné vojny Rimanov na obchodnej Jantárovej ceste medzi Stredozemným a Baltickým morom nám priniesli technicky dokonalejší spôsob mletia zrna s využitím hnacej sily vody.

Najstarší zachovaný údaj o vodnom mlyne je zo začiatku 12. storočia. Je nepochybne najrevolučnejším technickým vynálezom stredoveku, ktorý mal obrovský hospodársky, civilizačný aj kultúrny prínos.

Mlyny boli majetkom zemepánov, ktorí ich prenajímali. Možnosť prenájmu mlynov a okolitých polí za finančnú náhradu aj na niekoľko desaťročí viedlo k zakladaniu celých mlynárskych rodov. Mlynári patrili k všestranným remeselníkom, najmä k zručným tesárom a v ekonomickom systéme feudalizmu mali výsadné postavenie. Najväčší rozmach mlynárskeho hospodárstva bol v 18. storočí (v tereziánskom období), kedy vznikali aj mlyny poddanské. Po zrušení poddanstva v roku 1848 si mlynári mlyny odkupovali do vlastníctva a začínali do perspektívnych mlynov investovať. Oprávnenie k vykonávaniu „bieleho remesla“ ako sa mu hovorí bolo možné získať na základe výučného aj tovarišského listu a príslušnej praxe.

Beseda so spisovateľkou Gabrielou Futovou v knižnici

V apríli zavítala do našej knižnice jedna z najúspešnejších slovenských spisovateliek pre deti a mládež **Gabriela Futová**. Deti sa na besedu tešili, poctivo pripravovali a aj s pani učiteľkami si prečítali knihy so spisovateľkinej tvorby.

Pani spisovateľka nás zaujala milým prístupom, bezprostredným vystupovaním, najprv nám porozprávala o svojej práci a potom odpovedala deťom na všetky zvedavé otázky. Dozvedeli sme sa, čo ju inšpiruje, čo má rada, že je veľkou milovníčkou zvierat, ktoré žijú u nej v dome a na dvore a často sa stávajú aj hrdinami jej kníh. S detským čitateľom sa stretáva aj na pracovisku ako knihovníčka a metodička pre prácu s deťmi a mládežou v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove.

V závere besedy si deti mohli zakúpiť jej knihy s venovaním a podpisom od autorky.

V roku 1872 bolo na Slovensku 4500 vodných mlynov. Takmer každá dedina mala svoj mlyn. Voda poháňala pri mlynoch aj vznikajúce pily.

Skutočnosť, že bez chleba sa žiť nedá, robila prácu v mlyne nepretržitou, fyzicky náročnou, avšak viazanou na prírodné podmienky.

Význam mlyna a postavenie mlynára v dedine odrážajú príslovia, porekadlá, piesne aj citáty. Mlynár bez vody padne do chudoby. Božie mlyny melú pomaly, ale isto. Škola bez disciplíny je ako mlyn bez vody (J. A. Komenský).

S príchodom 20. storočia a technickej revolúcie začína počet mlynov postupne klesať. Väčšina z nich bola drevených. Prechodom na parný pohon a neskôr na elektrický, vodné mlyny strácajú konkurencieschopnosť. Vznikali veľké a výkonné mlyny už mimo vodných zdrojov, priamo v mestách. Prispela k tomu vyspelejšia, rýchla a objemná preprava tovarov železnicou a nákladná doprava. Definitívny koniec vodných mlynov prišiel socialistickým znárodnením po roku 1950 a zrušením súkromného vlastníctva. Mlyny zostali opustené, chátrali, technológie boli demontované a pokiaľ zostali stavby, tak zmenili svoj účel. Z takmer deväťstoročnej slovenskej histórie vodných mlynov na Slovensku zostalo ani nie 50 budov a z toho asi 10 aj zo zachovanou technológiou.

Práve mesto Spišské Podhradie sa môže pýšiť jednou z tých technických a kultúrnych pamiatok takmer zaniknutého odboru ľudskej

činnosti. Budova mlyna je najstarší hospodársky a technický objekt v našom meste. Aj mlynárskej rodine Faithvcov, ktorá tam tri generácie mlela múku vďačíme za to, že sa jeho pravý obraz zachoval až do dnešnej doby.

Treba pripomenúť mladej generácii ich existenciu ako súčasť vývoja techniky a vyzdvihnúť odborne znalosti našich dedov a pradedov, ktorí i na jednoduchom mlynskom zariadení vyrábali prvotriedne výrobky, pred ktorými by sa mnohé dnešné produkty pokiaľ ide o kvalitu, museli červenať i napriek tomu, že dnes je k dispozícii moderná technika a technológia, ktorej mnohokrát dávame väčšiu úctu ako chlebu. Odbornosť bola známkou a zárukou kvality. Práve tento mlyn je príležitosťou pre uchovanie a šírenie povedomia ako neodmysliteľnej súčasti kultúry a hospodárskeho života minulosti v našom meste.

Služba pre obyvateľov mesta.

V mlyne dokážeme zomlieť obilniny na malom kamenom mlynčeku. Veľmi radi Vám zomelieme Vaše vlastné obilie na celozrnnú múku (ražná, pšeničná, jačmenná, pohánková) na ďalšie domáce spracovanie (celozrnný chlieb).

Podmienkou je čisté a dobre presušené obilie.

Pozývame Vás do mestského mlyna v Spišskom Podhradí.

Exkurzie, návštevy a služby na tel. 0908 971 908

Ing. Ján Burik

Z histórie nášho mlyna

- 1869** Prvá zmienka o budove, jej účel nie je známy, ani kto je vlastníkom.
- 1900** Podľa dochovaných znaleckých posudkov p. Staroňa a p. Fabiána z Popradu budova mala pivnicu a prízemie - slúžila ako mlyn aj s pílou. Dostavané bolo prvé poschodie a pravdepodobne majiteľom bol už Szilvazi.
- 1913** Predaj mlyna s pílou a vodným právom rodine Kováčovcov 1/2 a Faithovcov 1/2. Existuje kúpno-predajná zmluva z 18. 8. 1913 medzi Karlom Szilvazim a jeho manželkou r. Oravcovou a z druhej strany 1/2 Tomáš Kováč (svokor Jána Faitha) a 1/2 Ján Faith. Od tej doby až do roku 1960 bol mlyn majetkom rodín Kováčovcov a Faithovcov.
- 1924** Prestavba pily (parný stroj, gater).
- 1940** Nákup nových mlynských strojov v Bratislave.
- 1941** Prístavba skladových priestorov na obilie a múku.
- 1944** Mlyn obsadený Nemcami, mlelo sa pre armádu.
- 1945** Mlyn je podmínovaný, no stále melie pre Nemcov.
- 1945** Nemci upustili od svojho zámeru, odmínvali mlyn a odišli. Mosty vyhodili do vzduchu.
- 1945** Príchod Rusov. Od marca do konca mája 1945 sa mlelo pre Československú armádu.
- 1946** Objednávka na vodnú turbínu. Montáž sa už neuskutočnila. V tom istom roku Jozef, syn Jána Faitha, prevzal mlyn do prenájmu od otca na 5 rokov. V 1949 predĺžil zmluvu do konca r. 1950.
- 1947** Elektrifikácia mlyna.
- 1951** Prevzalo mlyn do nájmu takzvané Jednotné skladové družstvo Levoča (zápisnica zo 4. 12. 1950).
- 1952** Mlyn prevzal národný podnik Východoslovenské mlyny a pekárne Košice.
- 1958** Mlyn bol rozdelený na obytnú a prevádzkovú časť (aby nebol p. Jozef vyst'ahovaný). Odkúpenie obytnej časti mlyna Jozefom od otca Jána.
- 1962 – 1963** p. Jozef Faith melie v mlynoch v Spišskom Podhradí, Dlhých Strážach a Poprade pre Východoslovenské mlyny a pekárne Košice.
- 1962** P. J. Faith sa stáva aj vedúcim pekárne v Spišskom Podhradí.
- 1963** Koniec prevádzky mlyna v Spišskom Podhradí. Pán Jozef Faith pracuje v mlynoch a pekárňach v Spišskej Novej Vsi.
- 1968** Bol spustený na tri mesiace a znovu stojí do roku 1976.
- 1977 – 1988** Mlyn len šrotoval.
- 1991** V reštitúciách vrátený rodine Faithovcov. 1993 mlyn odkúpil od rodiny Ing. Marian Faith.
- 2017** Majetok a historická pamiatka mesta Spišské Podhradie.

Kanonická knižnica v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule

Túto knižnicu môžeme právom považovať za najstaršiu a najvzácnejšiu knižnicu nachádzajúcu sa v Spišskej Kapitule. Okrem nej však Spišská Kapitula uchováva aj ďalšie vzácne knižné fondy: Knižnicu biskupského úradu, Historickú knižnicu kňazského seminára a Knižnicu Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka.

Knižnica Spišskej Kapituly, či inak nazývaná aj kanonická knižnica, vznikala počas niekoľkých storočí. Prvú písomnú zmienku o nej nachádzame v testamente spišského prepošta Mutimíra, ktorý bol spišským prepoštom v rokoch 1262/63 – 1281.

V tomto testamente z roku 1273 sa píše: „**Ďalej zanechávame tomuto kostolu sv. Martina všetky naše knihy, teda Bibliu, dekrét, dekretály, knihu Historia scholastica, knihu sentencií, pasionál, pastorálnu knihu a knihy kázní.**“ Konanie spomínaného prepošta začali napodobňovať aj ďalší prepošti a kanonici, a tak v nasledujúcom období daná knižnica vznikala z ich pozostalostí.

Dnešná kanonická knižnica sa nachádza v Katedrále sv. Martina nad južnou sakristiou, v priestore medzi emporou v hlavnej lodi a emporou v Kaplnke Zápoľskovcov. Dodnes nie je jasné, kde bola od svojich počiatkov uložená, ale podľa vizitácie z roku 1796 sa už nachádzala na tomto mieste.

Miestnosť knižnice bola poslednýkrát stavebne upravovaná v roku 1877 a v roku 1898 bol priestor knižnice od oboch

empor oddelený múrom a samostatným vchodom do knižnice. Okrem toho v roku 1899 knižnica dostala nové regály, ktoré slúžia na uchovávanie kníh až dodnes.

Veľkým oživením knižnice bol august 2007, keď sa pristúpilo k jej oprave. Knihy boli na istý čas z knižnice presťahované, regály demontované a zakonzervované. Samotný priestor bol dekontaminovaný a odvetrávaný. Ďalšie aktivity pokračovali po schválení grantu Ministerstva kultúry SR. Následne sa pokračovalo v reštaurovaní pôvodnej gotickej podlahy, ktorá bola vďaka

dendrochronologickej metóde datovaná do roku 1494. Bol vykonaný architektonický prieskum daného priestoru, pretože severná stena knižnice je tvorená južným obvodovým

renesančnou sklenenou výplňou. Celý priestor knižnice bol vyriešený skleneným tunelom, cez ktorý sa dá dostať k organovej empole, pričom sa nám naskytá nádherný pohľad na samotnú kanonickú knižnicu.

V súčasnej dobe sa v knižnici nachádza 6 231 signatúr a spolu teda 10 798 zväzkov kníh z obdobia 15. až 20. storočia. Z toho sú dva kódexy z 15. storočia (ručne písané knihy), 42 inkunábul (prvotlačé do roku 1500) a približne 140 rukopisov (zväčša v maďarskom a nemeckom jazyku). Z tematického hľadiska sa tu nachádzajú knihy rôzneho zamerania v rôznych jazykoch: liturgické knihy, historická literatúra, právnická literatúra, literatúra z oblasti geografie, filozofie, medicíny, fyziky, náboženstva, cestopisy, zbierka atlasov a máp a súbor viazaných periodík z 19. storočia.

Za najvzácnejšiu súčasť knižnice možno považovať Graduale Scepusiense, teda Spišský graduál z roku 1426, ktorý je najstaršou datovanou pamiatkou. Ďalším vzácnym dielom je Antiphonarium Scepusiense (Spišský antifonár), ktorý vznikol pravdepodobne asi v skriptórii Spišskej kapituly v 15. storočí. Väzba tohto kódexu pochádza z roku 1568. Medzi vzácne prvotlačé do roku 1500 patrí aj Decretum Gratiani - Gratiánov dekrét z roku 1474 z Benátok. Ide o iluminovanú inkunábulu cirkevných ustanovení, ktorá bola v danom čase rozšírenou príručkou kanonického práva.

múrom románskej veže a časť južnej steny knižnice zasa obvodovým múrom južného ramena priečnej lode románskeho chrámu.

Výsledkom sú dnes architektonické sondy a návštevníci knižnice tak môžu románske architektonické prvky vidieť z bezprostrednej blízkosti. Okrem toho priestor knižnice dostal nové okno s faksimilnou

Mgr. Monika Bizoňová, PhD.

Zábavné podujatia

V niektorých záznamoch sa spomína, že občania v Spišskom Podhradí dosť často usporiadali zábavy a to buďto spoločne – cechy alebo „majales.“ Remeselníci robili tieto zábavy obyčajne pri nejakých cechových slavnostiach alebo výročiach. Peniaze ktoré utržili na zábave – použili zvyčajne na dobročinné ciele.

Zábavy v prírode sa robili podobne ako dnes. (18. – 19. Stor. a 20.)

Z vyprávania starších ľudí – spomína sa tradičný majales ktorý mávali deti. Už pred týmto majalesom panovala veselá nálada a školská mládež vyzdobená papierovými mašľami s bubnami a spevom pochodovala cez ulice mestečka – takto oznamujúc, že bude majales. Ľudia sa vopred pripravovali a potom ráno všetci sa zišli pred školou, kde znova za zvuku bubnov a hudby odchádzali spoločne na určene miesto do hôr. Tam sa zabávali až do večera a tak spoločne zase prichádzali domov. Tieto zábavy sa konali obyčajne v Mulickom lese alebo na „Mestských huroch“, kde je ešte dodnes vystavaná búda so strechou a dlážkou.

Neskoršie sem ďalej chodili školské deti na majales. (Teraz však robia tieto zábavy bližšie, kde je ľahší prístup a není taká namáhava cesta. (Po 1945 roku robili tieto zábavy obyčajne v záhrade Domu KSS, kde v zime zase na tomto priestranstve urobili ľad na klzanie, hrávali tam hokej.)

V 19 storočí asi okolo r. 1870 – 902 nachádzala sa v Podhradí záhradná reštaurácia. Bola na tom mieste, kde sa nachádzajú terajšie staré kúpele. Okolo bolo aj veľké záhradníctvo. Reštaurácia slúžila na občerstvenie i pobavenie. Pozostávala z 2 výčapných miestností, kolkárne a vianočných kúpeľov. Záhrada bola pekne upravená a vysadená kvetinami a kvitnúcimi krikmi, nakoľko vlastníkom všetkého bol záhradník Novotný, ktorý pre svoje znalosti a odbornosť v záhradníctve bol pozývaný k úprave parkov pri kaštieloch a tiež aj do Tatier.

Starí ľudia spomínali často na tento zábavný podnik, kde bývali vraj vždy dobre zábavy, na ktoré prichádzali mešťania aj z iných miest Po čase tento podnik zanikol. Druhý zábavný podnik bol vo „Vaisserovcu“ –

bola to tiež záhradná reštaurácia.

Prvý podnik bol nazývaný „u Novotného“ a druhý „u Veissera“. Na mieste podniku „u Novotného“ sú dnes už iba vianočné kúpele. Celá parcela pôdy z bývaleho záhradníctva bola rozdelená obyvateľom mestečka na stavby domov r. 1959. Teraz tam vznikla z týchto domkov nová ulica, ktorá ešte nemá pomenovanie.

V mestečku sa v 19. storočí hrávali aj divadlá. Hrávali ich študenti z kapitule alebo mládež z mesta. Boli to väčšinou náboženské hry. Hrávali obyčajne v nemeckej reči. O tých dňoch ostalo starým ľuďom ešte stále názov „teater“.

Začiatkom 20. storočia sa hrávalo maďarsky.

V meste bol vtedy založený divadelný spolok, kde sa mládež schádzala a obyčajne cez zimné večery cvičila divadelné hry. Veľmi radi hrávali tragédie a komédie a náboženské hry z doby prenasledovania kresťanov a zo života svätých.

Občas zavítali do mestečka „komediánci“ ako ich v mes-

tečku volali. Boli to kočujúci herci, ktorí sa zdržali niekoľko dní v mestečku, urobili predstavenie a zase šli ďalej. Obyvatelia veľmi radi chodili pozerat' na hry komediáncov, pretože títo bavili ľudí obyčajne veselými výstupmi – z toho im ostal názov „komediánci“. Komediáncov mali najradšej deti a keď títo prišli do mesta, všetky deti ich sprevádzali po uliciach s veľkým jasotom. Na predstavenie komediáncov sa platilo „2 – 4 grajciare.“

Pri katolíckom kostole bol založený spevokol. Spievali tam iba náboženské piesne a pri nejakých slávnostných príležitostiach vystúpili aj verejne. Obyčajne pri otváraní škôl, posviackach a podobných cirkevných podujatiach. Vedúcim spevokolu býval učiteľ – „kantor“ a jeho pomocník. Spevokol pozostával z mestskej mládeže.

Druhý spevokol bol založený na Kapituli, kde spievali seminaristi. Títo spievali v Kapitúlskom kostole pri náboženských obradoch a pri príležitosti štátnych sviatkov.

(doslovný odpis z obecnej kroniky)

Minulosť vs. súčasnosť

Projekt: „Dajme spolu gól“

Naša materská škola sa zapojila v školskom roku 2018/2019 do GRASSROOTS projektu s názvom „DAJME SPOLU GÓL“. Realizátorom projektu bol Slovenský futbalový zväz v spolupráci s futbalovým klubom MŠK Spišské Podhradie. Hlavným cieľom projektu bola popularizácia futbalu u detí v materských školách.

Do projektu boli zapojené deti z triedy Včielok a Lienok v mesiacoch október, november 2018 – február, marec, apríl, máj a jún 2019. Realizácia prebiehala v telocvični pod vedením dvoch kvalifikovaných trénerov s platnou futbalovou licenciou a to Dáriusa Vandraška a Tomáša Komaru.

Projekt „DAJME SPOLU GÓL“ je možné vnímať aj v širších súvislostiach. Okrem podpory zdravého životného štýlu, prevencie pred chorobami a podpory imunitného systému, ponúkal futbal deťom tiež uspokojenie emocionálnych potrieb a možnosť začlenenia do sociálnej skupiny.

forme tréningových a športových pomôcok a potrieb.

Materská škola zapojením sa do projektu získala materiálo-technické vybavenie vo

Podakovaním za zapojenie sa do projektu je od Slovenského futbalového zväzu pre našu materskú školu oficiálny dokument, Certifikát o zapojení sa do projektu DAJME SPOLU GÓL“. Športu zdar!

Eva Maturkaničová, riaditeľka MŠ

Výlet do Budapešti

V polovici mája sa žiaci ôsmeho a deviatego ročníka ZŠ Palešovo námestie zúčastnili exkurzie do Budapešti. Po dlhých daždivých dňoch sa na nás usmialo šťastie a v piatkové ráno nás čakal krásny slnečný deň. O piatej hodine sa začali žiaci schádzať pred budovou našej školy, kde už čakal výletný autobus, skontrolovali sme cestovné dokumenty a vyrazili sme.

Už počas cesty autobusom nám sprievodkyňa z Košíc rozprávala rôzne zaujímavosti o Maďarsku, o jeho histórii, ale aj súvislosti so Slováckmi pôsobiacimi, či žijúcimi v Maďarsku. Po vyše štvorhodinovej ceste sme dorazili do maďarského hlavného mesta a prehliadka začala na Námestí hrdinov, kde sme mohli obdivovať nielen Pamätník Milénia s vysokým stĺpom, polkruhovou kolonádou a nádhernými sochami, ale aj Halu umení a Múzeum krásneho umenia.

Odtiaľ sme kráčali k romantickému hradu Vajdahunyad, kde sídli aj Maďarské poľnohospodárske múzeum. Cestou popri hoteli Gundel sme sa dozvedeli o slávnych Gundel-palacinkách, prezreli sme si exteriér Baziliky sv. Štefana a po historickom moste ponad Dunaj sme smerovali na hrad Budín. Odtiaľ sa dá vidieť celá Budapešť s typickou panorámou, ktorej dominuje budova

Maďarského parlamentu. Na Budíne sme obdivovali nádherný gotický Kostol kráľa Mateja a Rybársku baštu, neskôr sme sa presunuli k Sándorovmu prezidentskému palácu a ďalším historickým budovám, kde sa deti sa s nadšením venovali najmä foteniu jedinečných pamiatok. Pani sprievodkyňa nás neustále obsypávala množstvom faktov a zaujímavostí a s ochotou odpovedala na

všetky naše otázky. V poobedňajších hodinách sme navštívili pevnosť Citadela opäť s jedinečným výhľadom na veľkomesto na Dunaji. Navštívili sme aj vysoký pamätník maďarskej Sochy slobody a dozvedeli sme sa aj cenné informácie o maďarskom holokauste. Posledným bodom nášho programu bola návšteva obchodného centra WestEnd City, kde sa mohli naše deti dosýta oddať obľúbenému nakupovaniu. Vo večerných hodinách sme sa preplnenými ulicami predrali na diaľnicu a vydali na spiatočnú cestu domov. Skvelú náladu v autobuse umocnil aj priamy prenos z hokejového zápasu Slovensko – Francúzsko.

Deti si priniesli množstvo zážitkov a už v autobuse sa pýtali, kedy si podobný výlet zopakujeme. Szia Budapest!

**Vladimír Kubovčík
ZŠ Palešovo nám. 9**

Slnečná sústava alebo unímanie vesmíru trochu inak

Už od nepamäti ľudí fascinoval vesmír ako taký. Slnko, Mesiac, hviezdy, slnečné sústavy, planéty... To všetko zaujalo aj deti na hodine vlastivedy vo štvrtom ročníku na ZŠ, Školská 3, a preto sa rozhodli, že svet vesmíru by chceli spoznať aj z inej perspektívy, nielen ako učebnú látku či tematický celok. Zatúžili vidieť tú nádhernú a krásu aj zblízka. 15. mája sme nasadli do autobusu, ktorý nás zaviezol do neďalekého Prešova, kde sa nachádza

novozrekonštruovaná budova planetária.

V úvode sme absolvovali **prednášku o Slnečnej sústave, planétach blízkyh našej Zemi a Mliečnej ceste**. Deti pozorne počúvali a vnímali všetko o tajoch a kráse vesmíru. **Spoznali aj prístroj telúrium**, prostredníctvom ktorého mohli vidieť názorné ukážky pohybov Slnka, Zeme a Mesiaca. Po skončení odbornej prednášky sme sa presunuli

do miestnosti plnej ležadiel, imaginárnej oblohy a show sa mohla začať. Keď svetlá zhasli, vnímali sme už len hviezdy na oblohe, striedanie ročných období, polohu Slnka v jednotlivých ročných obdobiach. Úžasnú atmosféru a **krásne vesmírne divadlo** nám spríjemnila meditačná hudba.

Po ukončení sa nám len ťažko vstávalo zo sedadiel. Deti odchádzali spokojné, s nezabudnuteľnými zážitkami

a predstavami o vesmíre. Keď sme nasadli do autobusu, ešte sme si urobili okružnú jazdu okolo Solivaru a Prešovskej univerzity, keďže aj to patrí do tematického celku vlastivedy. Domov sme sa vrátili spokojní a šťastní, naplnení vedomosťami a nezabudnuteľnými zážitkami o vesmíre. Naša planéta je nádherná a krásna. Preto ju musíme o to viac chrániť.

Mgr. Zuzana Genčúrová
MZ 1.- 4., ZŠ Školská 3

Výlet do Krakova

V to ráno, keď sme mali naplánovaný školský výlet do svetoznámeho **koncentračného tábora v Osvienčime**, som sa prebudila ešte do noci. Odchod bol naplánovaný na 3:30. hod. Narýchlo som si pobalila veci a obliekla sa. Po ceste sme brali ešte dvoch ďalších spolužiakov. Neprišli sme síce medzi poslednými, ale keď sme vošli do autobusu, väčšina miest bola obsadená. Našťastie, naši spolužiaci nám obsadili tie najlepšie miesta. Cesta ubehla mimoriadne rýchlo a kým sme stačili poriadne zaspievať, ocitli sme sa uprostred veľkého parkoviska, na ktorom už na prehliadku čakalo množstvo turistov z celého sveta. Po

niekoľkých minútach sme sa dostali dnu. Poviem vám, vždy som chcela navštíviť Osvienčim. Navštíviť **miesto, kde po ľuďoch zostali len vlasy, kopy topánok**, chce odvahu. Už pri vstupe do areálu som mala zvláštny pocit. Dlhý a **rozsiahly priestor, ošarpané budovy a ostnaté drôty naokolo**. Predstava, ako pri sprchách nechajú ľudí a pustia plyn, vo mne zanechala neskutočne smutné pocity. Boli tam fotky ľudí, ktorí tam strávili posledné chvíle svojich životov. **Videli sme, ako tam väzni žili či spali. Videli sme za sklom všetko, čo im vzali. Vlasy, topánky, kefy**. Všade, kam sme prišli,

bol cítiť zvláštny zápach. Videli sme fotky ľudí, ktorí prežili vychudnutí, s trčiacimi kosťami. **Naša prehliadka pokračovala v koncentračnom tábore Auschwitz-Birkenau, v dedinke Brezinka, najväčším vyhladzovacím táborom v čase nacizmu**, kde sme videli posteľe, záchody a hlavne rozsiahle koľajnice. Tento tábor bol o čosi väčší a boli sme pozrieť aj vo veži, odkiaľ bol výhľad na celý tábor. Každý by sa na tieto miesta raz mal ísť pozrieť. **Výlet pokračoval v Krakove**. Dozvedeli sme sa o tom, ako sa z kedysi hlavného mesta Krakova stala Varšava hlavným mestom. Navštívili sme Wawel, Námestie Rynek.

Náš dvojhodinový rozchod sme využili na návštevu uličiek a urobili sme si v nich aj veľa pekných fotiek. Pofotili sme sa, ba dokonca sa k nám ešte pridali dvaja Japonci. Cesta autobusom naspäť trvala o čosi dlhšie, ale atmosféra bola úžasná. Spievali sme si, smiali sme sa a urobili sme si množstvo zážitkov, na ktoré nikdy nezabudneme. Som rada, že som mohla absolvovať tento výlet a veľké poďakovanie patrí najmä pani učiteľke Baranovej, že nám dala takúto možnosť, ale aj pani učiteľke Kotlárovej a pani zástupkyňi Slávke Komarovej.

Simona Dravecká
9. A, ZŠ Školská 3

Noc múzeí a galérií na Dukle

V jednu slnečnú sobotu sme sa vybrali s pani učiteľkou Belinskou a pánom učiteľom Bačom na výlet na Duklu. Išli sme autobusom asi 2 hodiny. Po zdanlivo nekonečnej jazde sme konečne došli na miesto, kde bola krásna príroda a významné pamiatky. Ocitli sme sa na **vojenskom cintoríne vo Svidníku** a chceli sme ísť aj na vyhlídkovú vežu, ale bola zatvorená. Neskôr sme smerovali

do **Vojenského múzea** vo Svidníku. Tam sme si pozreli expozíciu s názvom **Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945**, ktorá je rozdelená na dva tematické okruhy: obdobie prvej svetovej vojny a obdobie druhej svetovej vojny. **Videli sme tanky, lietadlá a sledovali sme predstavenie, ktoré nám pripomenulo hrôzy vojny**. Na záver sme sa zúčastnili zapálenia vaty pri Duklianskom pamät-

níku a pobrali sme sa na cestu domov. Druhá svetová vojna sa skončila pred vyše sedemdesiatimi rokmi, ale je veľmi dôležité, aby sme si tieto dejiny neustále pripomínali a nezabúdali na nich. My sme si týmto výletom pripomenuli nezmyselnosť vojny a utrpenie ľudí.

E. Fábryová, T. Chlebová, A. Knošková
7. B, ZŠ Školská 3

Open Air – koncertný projekt ZUŠ

Dňa 7. 6. 2019 usporiadala ZUŠ v Spišskom Podhradí koncert pod názvom Open Air. Koncert bol už štvrtým pokračovaním projektu koncertov, ktorými sa škola prezentuje na verejnosti. Prvým takýmto koncertom bol koncert filmovej hudby v roku 2016, o rok nato koncert populárnej hudby a v minulom školskom roku koncert ľudovej hudby. Všetky tieto koncerty mali veľký ohlas u publika, čo motivovalo učiteľov a žiakov školy opäť spoločne zorganizovať koncert, tentokrát ale vonku pod „otvoreným nebom“ – v Parku kultúry v Spišskom Podhradí.

Na koncerte sa predstavili žiaci všetkých odborov školy - **hudobného, tanečného, výtvarného, literárno-dramatického a odboru audiovizuálnej a multimediálnej tvorby**. V programe zazneli žánrovo **rôzne skladby od klasiky** (Peter Il'jič Čajkovskij, Alfons Czibulka, Mikuláš Schneider – Trnavský), **ľudovej hudby, šansónu, jazzu až popu** (Edith Piaf, The Beatles, Queen, Whitney Houston, Bruno Mars, Michal David, Dara Rolins, Jana Kirschner a i.) v podaní hudobných telies našej školy. Predstavil sa **školský orchestr** pod vedením Júliusa Illeša ml., DiS. art. so sólistkami Sárrou Vaľkovou, Katarínou Pavlůvčíkovou, Danielou Vojtane-

kovou a Evou Blaškovou, **spevácky zbor Cantabile** pod vedením Mgr. Zdenky Poklembovej, DiS. art., **akordeónový súbor Akordeonik** pod vedením Mikuláša Demočka, DiS. art., **folklórny súbor Branisko** s inštrumentálnou zložkou a speváckou zložkou so sólistami Vi-liamom Knutom, Natáliou Petrášovou a Barbarou Fördösovou (vedúci Mikuláš Demočko, DiS. art.) a **tanečnou zložkou** (vedúci Iveta Rusnáková, DiS. art, Ing. Peter Janiga) a **tanečná a džezová skupina** so sólistkou Adrianou Pivovarníčkovou (vedúci Mgr. Vladimír Kubovčík). Diváci ďalej mali možnosť vidieť **tanečné choreografie** našich tanečníkov, ktorých pripravila Iveta Rusnáková, DiS. art a krásne

výtvarné diela našich výtvarníkov pod vedením PhDr. Pauly Maliňakovej, ktoré tvorili naživo priamo pred očami divákov a v závere koncertu sa predstavili aj žiaci literárno-dramatického odboru pod vedením Mgr. Barbory Ilečkovej a žiaci nášho najmladšieho odboru audiovizuálnej a multimediálnej tvorby pod vedením Mgr. Mateja Cvengroša, ktorí prostredníctvom kamier snímali účinkujúcich a naživo vysielali priamym prenosom priebeh celého koncertu na projekcii.

S pozitívnym ohlasom sa u publika stretla aj skladba Hearts and Flowers nášho **rodáka zo Spišského Podhradia Alfonsa Czibulku** (1842 Spišské Podhradie – 1894 Viedeň), hudobného skladateľa, vojenského dirigenta a klaviristu, ktorá odznela v podaní nášho školského orchestra v jeho rodnom meste vôbec prvýkrát.

Učitelia ukázali, že majú chuť pre spoločné muzicírovanie so svojimi žiakmi na pódiu, pretože v školskom orchestri účinkovali aj učitelia Mgr. Štefan Genčúr, DiS. art. (saxofón), Andrej Cmorej, DiS. art. (akordeón), Peter Maurer, DiS. art. (trúbka), Mgr. art. Kvasnica, DiS. art. (bicie), Július Illeš st., DiS. art. (husle), Anton Fuchs, DiS. art. (elektrické piano), Daniel Chovanec (gitara), v ľudovej hudbe Mikuláš Demočko, DiS art. (akordeón), v tanečnej a džezovej skupine a ľudovej hudbe Mgr. Vladimír Kubovčík (cimbal, basová gitara a bicie) a ako sólový spevák sa predstavil Mgr. František Tomčík.

A na záver vydareného koncertu, ktorý sa stretol s mimoriadne veľkým záujmom divákov, čakalo všetkých prekvapenie – veľkolepý ohňostroj, ktorý bol definitívnou bodkou za vydareným kultúrnym podujatím. **Pod'akovanie zároveň patrí** aj zriaďovateľovi školy **mestu Spišské Podhradie**, ktoré vytvorilo podmienky pre realizáciu toho zaujímavého kultúrneho podujatia.

PaedDr. Jozef Jendrichovský, PhD.

Medzinárodný deň detí 2019

Tak ako každý rok, tak ani tento rok sme v mesiaci jún nezabudli na naše ratolesti pri ich veľkom dni - Medzinárodnom dni detí, ktoré sa v meste Spišské Podhradie uskutočnilo v sobotu 8. 6. 2019. Aj napriek obavám dlhodobého nepriaznivého počasia, slnko nám prialo. Počas tohto dňa sa so svojim talentom predstavili **žiaci zo Základnej umeleckej školy a deti z Materskej školy** v Spišskom Podhradí. Na toto podujatie prijali pozvanie aj **psovod Peter Garančovský s kolegynou Radkou a ich psíkmi**. Prišli aj

Diana a Barbora Starinské, ktoré deťom ale aj rodičom predstavili lesnú pedagogiku hrou. Okrem iného sa v športovom areáli na Školskej ulici mohli deti a ich rodičia potešiť rôznymi atrakciami ako napr.: **lanovkou, trampolínou, skákacím hradom, jazde na koňoch, súťažami** ale aj **činnosťou slovenských skautov** v našom meste. Na záver podujatia si deti mohli zakúpiť **tombolu s možnosťou pekných výhier**. Celé podujatie zorganizovali zamestnanci Mestského kultúrneho stredis-

ka Oddelenia voľnočasových aktivít Mgr. Vladimír Šolc, Branislav Barbuščák, Štefan Faltin a Bc. Viktória Juriková. Do príprav sa zapojili aj žiačky Základnej školy na Pálešovom námestí a žiačky Stredných škôl

Janka a Tereza Sledbníkové. Aj napriek nízkej účasti Podhracanov veríme, že sú na toto podujatie len pekné spomienky a dúfame, že v nasledujúcom roku 2020 sa účasť zvýši.

Bc. Viktória Juriková

Náš futbal po vydarenej (nie celkom) sezóne

Vo chvíľach, keď to čítate, máme za sebou ďalšiu sezónu v 4. futbalovej lige. V čase písania tohto článku máme pred sebou posledné 30. kolo a domáci zápas s Ptičím. Je vysoko pravdepodobné, že záverečným výsledkom bude konečné 2. miesto v tabuľke za popradskou rezervou.

Ročník 2018/2019 môžeme hodnotiť ako veľmi úspešný. Po jesennej časti sme síce boli na prvom – postupovom mieste, ktoré sme si neudržali a tak klesli o priečku nižšie. Postupové chůtky sme verejne nedeklarovali ani pred sezónou, ani počas nej. Možno nás nejaký čas bude škrietať premárnená šanca, ale športovo treba zablahoželať FK Poprad, ktorý ukázal najvyrovnanejšiu výkonnosť, hlavne na jar. Nás môžu mrziť

hlavne domáce prehry s Gerlachovom a Medzilaborcami. Hlavne po prvom spomínanom zápase prišla na nás aprílová kríza, keď sme v priebehu mesiaca nezabodovali ani raz. A toto bol asi rozhodujúci moment celej tohtoročnej edície štvrtoligovej súťaže. Treba ale povedať jedno, Podtatraci mali veľkú výhodu, že za nich mohli nastupovať aj hráči A-mužstva. My sa ale nemáme za čo hanbiť.

Treba si spomenúť pár ročníkov dozadu na záchranárske práce až do posledného kola. **Posledné roky neustále stúpame v tabuľke a hlavne výkonnostne hore.** Už sme neprežívali nervozitu pred každým zápasom a potrebu bodovať spojenú s hrozbou vypadnutia do nižšej súťaže. Ako som už spomínal, škoda jari, ale

toto mužstvo ukázalo veľkú perspektívu a schopnosť. Pokiaľ sa nám podarí udržať kvalitu kádra na súčasnej úrovni, tak ani ten nasledujúci rok by nemusel byť zlým. Veľa napovie nasledujúci mesiac a letná príprava, ktorá začína 28. júna.

Vladimír Šolc

1	FK Poprad B	30	24	2	4	103:23	74
2	MŠK Sp. Podhradie	29	21	1	7	81:28	64
3	FK Sol'	30	20	4	6	56:30	64
4	TJ Sokol Ľubotice	30	19	5	6	65:32	62
5	FK Gerlachov	30	13	5	12	51:44	44
6	MŠK Medzilaborce	30	12	5	13	62:55	41
7	MFK Slovan Sabinov	30	13	2	15	49:63	41
8	ŠK Záhradné	30	12	4	14	41:52	40
9	FK Suit	30	13	1	16	44:64	40
10	OFK Kračúnouce	30	10	9	11	40:32	39
11	MFK Stará Ľubouňa	30	11	5	14	49:51	38
12	OFK - SIM Raslavice	30	11	4	15	50:66	34 ³
13	FK Nižný Hrušov	30	10	4	16	50:73	34
14	TJ Ptava NV Ptičie	29	10	3	16	43:64	33
15	OŠK Fintice	30	7	2	21	26:84	23
16	FK Tatran Zámutov	30	3	4	23	34:83	13

SUDOKU

7				1	9			
		3			7	1		
	5		8					6
		8		3				
						5		
	8	9	3					5
5				4				3
	6	1			5	7	8	

		9		1				6
		6		9		7	5	1
			7	8				
	1	5		7		6		
6	9			2		3		5
5								
			3					9
	8	1				2		7

OMALOVÁNKA PRE NAJMENŠÍCH

KRIŽOVKA

Autor: František Cvengroš	znecit- liveli	vzdal sa	vzdial'uj sa	kapus- tovitá zelenina	otec (dom.)	Vojenská správa (skr.)	otec (fam.)	pohyb vzdu- chom	nápoje: ANOL, AVÁZ, .JO	usadfe- niny	iným spô- sobom	popovek	Olympia (dom.)	sväto- rečič	odhadom	pod- hrdlna
obzeral									zvon, po rusky navíjal							
1																
odpilo						vodca Hunov						súčasť éter. olejov príkro				
štit, po rusky				47. SFS				pletivo medzi kôrou a drevom					orgán zraku kód let. Res. Bay			
značka elektro- spotre- bičov				potom	dejstvo	Bude že to paráda - ... (1.tajnička).				syn (expr.)						
ženské meno "=#>#&						Okrejeme na duši ... (2.tajnička)				3				odnáša, strháva	liezol	
l'jušín (skr.)			keď			sicílska sopka	lieho- vina z ryže	vlastniš		preobul						
	citosl. žialu								opak dobrá					osobné zámeno		
	jeden, po angl.			naša kapela prúd siz (bás.)					auto					spevný hlas		
prever					usmrcujú jedom 1001 v Ríme								sidlo v Iráne zlato (zn.)			
2																
americká herečka (Erika)								zatajil								

Uzávierka
ďalšieho vydania
je 8. 8. 2019

Podhradčan - občasník mesta Spišské Podhradie. Evidenčné číslo MK SR - EV 5760/19. Náklad 1.000 ks. Poradové číslo 3/2019. Nepredajné.
Sídlo vydavateľa: Mestský úrad, Mariánske námestie 37, 053 04 Spišské Podhradie. IČO 00329622. Redakčná rada: Mgr. Jozef Srnka, Dana Blahouská,
Mgr. Vladimír Šolc, Bc. Kamil Jurkowský, Ivan Sokolský. Príspevky môžete zasielať na email: podhradcan@spisskepohradie.sk alebo osobne do podateľne MsÚ.
Neużytiadané rukopisy nevraciamy. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie a vyhradzuje si právo doručené prípevky upraviť, skrátiť
alebo aj neuverejniť. Texty neprešli jazykovou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textu, fotografií, grafičky akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Grafický návrh, spracovanie a tlač © ywan.sk.

Návrat „Haničky“ pod Spišský hrad

Foto: Michal Plíhal

Návrat "Haničky" pod Spišský hrad

www.spiskepodhradie.sk

CESTOVNÝ PORIADOK

Platný na obdobie:
01. 06. 2019 - 01. 09. 2019

187 Spišské Vlasy - Spišské Podhradie a späť

km	Vlak	8601 71 74	8603 71 74	8605 71 74	8607 71 74
0	Spišské Vlasy 180	68 10 30	68 11 45	68 15 43	68 16 30
1	Spišské Vlasy mesto	x10 33	x11 48	x15 46	x16 33
3	Bystrany na Spiši				
5	Katúň	x10 40	x11 55	x15 53	x16 40
9	Spišské Podhradie	68 10 46	68 12 01	68 15 59	68 16 46

km	Vlak	8600 71 74	8602 71 74	8604 71 74	8606 71 74
0	Spišské Podhradie	68 9 59	68 11 19	68 15 19	68 16 02
4	Katúň	x10 05	x11 25	x15 25	x16 08
6	Bystrany na Spiši				
8	Spišské Vlasy mesto	x10 11	x11 31	x15 31	x16 14
9	Spišské Vlasy 180	68 10 15	68 11 35	68 15 35	68 16 18

68 ide v 6 7 od 1. VI. do 1. IX.

71 dopravca LTE Logistik a Transport Slovakia, s.r.o.

74 Hanička

Cena cestovného lístka: 1,- €/jazda

*pre tieto jazdy neplatia žiadne zľavy

Prevádzkovateľ:
Mesto Spišské Podhradie

Dopravca:
LTE Logistik a Transport Slovakia s.r.o.

Podporili nás:
Mesto Spišské Vlasy

PROKYON - výroba reklamy

Advokátska kancelária JUDr. MARIÁNA RUŠINA, PhD.

„Profesionálne a dynamické riešenie vašich právnych problémov“

MÁTE PRÁVNY PROBLÉM?

Neváhajte a obráťte sa na našu advokátsku kanceláriu, ktorá poskytuje svojim klientom profesionálne právne služby.

Špecializujeme sa na občianskoprávne, správne, obchodnoprávne, rodinné, trestné a pracovné právo.

Využite možnosť prvej konzultácie zdarma!

Neváhajte nás kontaktovať na tel. čísle: **0905 299 684** alebo na e-mailovej adrese: **marian.rusin@outlook.com**

Nájdete nás:

Letná 47, 040 01 Košice

Maurerova 51, 053 42 Krompachy

Osobné stretnutie si je potrebné dohodnúť vopred telefonicky alebo e-mailom.

www.akrusin.sk

